

A betöréssel lopás és rablás eseteire szóló vagyónvédelmi szabályzat

(létesítmények, helyiségek őrzésének, valamint vagyontárgyak tárolásának és szállításának szabályai)

Tartalomjegyzék	Oldal
A védelmi osztályok alkalmazási határai	3
1-3. vagyoncsoport (helyiségek, vagyontárgyak biztosítása).....	3
4. vagyoncsoport (komplett létesítmények/épületek, raktártelepek, kereskedelmi elosztóhelyek biztosítása).....	3
1. sz. melléklet A kockázati vagyoncsoportok megnevezése	3
2. sz. melléklet A védelmi osztályok megnevezése	4
1–3. vagyoncsoport (helyiségek, vagyontárgyak biztosítása).....	4
4. vagyoncsoport (objektumok, komplett létesítmények/épületek, raktártelepek, kereskedelmi elosztóhelyek biztosítása).....	5
3. sz. melléklet A teljes körű elektronikai jelzőrendszer.....	7
4. sz. melléklet A részleges elektronikai jelzőrendszer	8
5. sz. melléklet A minimális elektronikai jelzőrendszer	9
6. sz. melléklet A teljes körű mechanikai védelem	10
7. sz. melléklet A részleges mechanikai védelem	11
8. sz. melléklet A minimális mechanikai védelem.....	11
9. sz. melléklet Az 1. vagyoncsoportba sorolt vagyontárgyak tárolási szabályai.....	12
10. sz. melléklet Az 1. vagyoncsoportba sorolt vagyontárgyak szállítási szabályai..	12
Fogalommeghatározások.....	14

A védelmi osztályok alkalmazási határai

1-3. vagyoncsoport (helyiségek, vagyontárgyak biztosítása)

A védelmi osztály jele	Alkalmazási határ a biztosítási összeg függvényében, vagyoncsoportonként (E Ft)		
	1	2	3
I.	100 000 felett		
II.	40 000 – 100 000	100 000 felett	
III.	10 000 – 40 000	40 000 – 100 000	100 000 felett
IV.	2 000 – 10 000	20 000 – 40 000	40 000 – 100 000
V.	500 – 2 000	5 000 – 20 000	5 000 – 40 000
VI.	100 – 500	500 – 5 000	1 000 – 5 000
VII.	0 – 100	0 – 500	0 – 1 000

4. vagyoncsoport

(komplett létesítmények/épületek, raktártelepek, kereskedelmi elosztóhelyek biztosítása)

A védelmi kategória jelei	Alkalmazási határ a biztosítási összeg függvényében (E Ft)
A	1 000 000 felett
B	700 000 – 1 000 000
C	400 000 – 700 000
D	200 000 – 400 000
E	50 000 – 200 000
F	50 000 alatt

1. sz. melléklet

A kockázati vagyoncsoportok megnevezése

1. vagyoncsoport:

- készpénz,
- értékpapír,
- nemesfém,
- ékszer,
- drágakő, féldrágakő,
- minden egyéb, páncélszekrényben elhelyezhető, nagy értékű (100 000 Ft-nál nagyobb értékű) vagyontárgy.

- 2. vagyonszoport:**
- műérték jellegű vagyontárgy,
  - 100 000 Ft-ot meghaladó értékű gyűjtemény,
  - nemes szőrme,
  - antik bútor,
  - kereskedelmi, vállalkozási – nem személyi, illetve hobbi- és élvezeti – mennyiségű és célú híradás- és számítástechnikai termék,
  - képzőművészeti alkotás,
  - minden egyéb nagy értékű, kézi erővel könnyen mozgatható és páncélszekrényben el nem helyezhető vagyontárgy.
- 3. vagyonszoport**
- lakás- és iroda- /üzemi felszerelés,
  - általános, személyes használati tárgy,
  - bútor,
  - minden egyéb fel nem sorolt, kézi erővel nem vagy nehezen mozgatható (súlyos, terjedelmes) vagyontárgy.
- 4. vagyonszoport**
- objektumok, komplett létesítmények/épületek, raktártelepek, kereskedelmi elosztóhelyek stb.

2. sz. melléklet

A védelmi osztályok megnevezése

1–3. vagyonszoport (helyiségek, vagyontárgyak biztosítása)

- I. védelmi osztály:**
- teljes körű mechanikai védelem,
  - teljes körű elektronikai jelzőrendszer,
  - szakszolgáltató által végzett rendszeres és dokumentált karbantartás,
  - biztosító által minősített rendszer,
  - fegyveres őrség,
  - közvetlen, vezeték nélküli összeköttetés a rendőrséggel vagy egyéb fegyveres testülettel, fegyveres vagyonsvédelmi szakszolgálattal.

- II. védelmi osztály:**
- teljes körű mechanikai védelem,
  - teljes körű elektronikai jelzőrendszer,
  - szakszolgáltató által végzett rendszeres és dokumentált karbantartás,
  - biztosító által minősített rendszer,
  - állandó (24 órás) portaszolgálat,
  - automatikus távjelzés a rendőrségnek vagy egyéb fegyveres testületnek, fegyveres vagyonsvédelmi szakszolgálatnak.

- III. védelmi osztály:**
- teljes körű mechanikai védelem,
  - teljes körű elektronikai jelzőrendszer,
  - rendszeres és dokumentált karbantartás,
  - biztosító által minősített rendszer.

- IV. védelmi osztály:**
- teljes körű mechanikai védelem,
  - részleges elektronikai jelzőrendszer,
  - biztosító által minősített rendszer.

- V. védelmi osztály:**
- teljes körű mechanikai védelem,
  - minimális elektronikai jelzőrendszer.

- VI. védelmi osztály:**
- részleges mechanikai védelem.

- VII. védelmi osztály:**
- minimális mechanikai védelem.

4. vagyoncsoport

(objektumok, komplett létesítmények/épületek, raktártelepek, kereskedelmi elosztóhelyek biztosítása)

- A védelmi kategória:**
- a védett terület jól körülhatárolt, a kerítés csak komoly erőfeszítéssel, illetve különböző segédeszközök alkalmazásával küzdhető le,
  - a folyamatos megfigyelés/őrzés biztosítva van,
  - a nyílászárók a 6. sz. mellékletben foglaltaknak megfelelően mechanikai-fizikai védelemmel vannak ellátva, kívülről nem nyithatók, az ajtók biztonsági zárral vannak felszerelve,
  - az őrk egymástól halló- és látótávolságon belül vannak, az egész területet megfigyelik,
  - az épületeken kívül kutyás, fegyveres járőrök, az épületen belül fegyveres őrk teljesítenek szolgálatot,
  - az őrk közötti állandó információcsere biztosítva van,
  - a kritikusabb pontok a 3. sz. mellékletben foglaltak szerinti elektronikai jelzőrendszerrel is el vannak látva (pénztárterem, páncélszekrény stb.),
  - közvetlen, vezeték nélküli összeköttetés van az őrzést végző szakszolgálat központjával, a rendőrséggel vagy egyéb fegyveres szolgálattal.

- B védelmi kategória:**
- a védett terület jól körülhatárolt, a kerítés csak komoly erőfeszítéssel, illetve különböző segédeszközök alkalmazásával küzdhető le,
  - a megvilágítás biztosítja a folyamatos megfigyelést,
  - a nyílászárók a 6. sz. mellékletben foglaltaknak megfelelően mechanikai-fizikai védelemmel vannak ellátva, kívülről nem nyithatók, az ajtók biztonsági zárral vannak felszerelve,
  - az őrk közötti állandó információcsere biztosítva van,
  - az épületeken kívül kutyás, fegyveres járőrök, az épületen belül fegyveres őrk teljesítenek szolgálatot, de a terület folyamatos és teljes figyelésére nincs mód,
  - a kritikusabb pontok a 4. sz. mellékletben foglaltak szerinti elektronikai jelzőrendszerrel is el vannak látva (pénztárterem, páncélszekrény stb.),
  - különféle telekommunikációs eszközök felhasználásával a rendkívüli eseményeket jelenteni lehet a szakszolgálat központjának, a rendőrségnek vagy egyéb fegyveres szolgáltnak.

C védelmi kategória:

- a védett terület jól körülhatárolt, de a behatolás különösebb erőfeszítést nem igényel,
- a megvilágítás biztosítja a folyamatos megfigyelést,
- az épületek között járőrszolgálat van,
- a nyílászárók a 7. sz. mellékletben foglaltaknak megfelelően mechanikailag védve vannak, kívülről nem nyithatók, az ajtók biztonsági zárral vannak felszerelve,
- a kritikusabb pontok a 4. sz. mellékletben foglaltak szerinti elektronikai jelzőrendszerrel is el vannak látva (pénztárterem, páncélszekrény stb.),
- a védelem szempontjából a legfontosabb objektumrészt (pl. a páncéltermet) fegyveres őr védi,
- telefon-összeköttetés biztosítja a kapcsolatot a szakszolgálat központjával, a rendőrséggel vagy egyéb fegyveres szolgálattal.

D védelmi kategória:

- a védett terület jól körülhatárolt, de a behatolás különösebb erőfeszítést nem igényel,
- a főépületben biztonsági őrszolgálat van,
- az épületek között járőrszolgálat van,
- a nyílászárók a 7. sz. mellékletben foglaltaknak megfelelően mechanikailag védve vannak, kívülről nem nyithatók, az ajtók biztonsági zárral vannak ellátva,
- a kritikusabb pontok az 5. sz. mellékletben foglaltak szerinti elektronikai jelzőrendszerrel is fel vannak szerelve (pénztárterem, páncélszekrény stb.),
- a védelem szempontjából a legfontosabb objektumrészt (pl. a páncéltermet) fegyveres őr védi,
- telefon-összeköttetés biztosítja a kapcsolatot a szakszolgálat központjával, a rendőrséggel vagy egyéb fegyveres szolgálattal.

E védelmi kategória:

- a védett terület jól körülhatárolt, de a behatolás különösebb erőfeszítést nem igényel,
- a főépületben 24 órás portaszolgálat van,
- a nyílászárók a 7. sz. mellékletben foglaltaknak megfelelően mechanikailag védve vannak, kívülről nem nyithatók, az ajtók biztonsági zárral vannak ellátva,
- a kritikusabb pontok az 5. sz. mellékletben foglaltak szerinti elektronikai jelzőrendszerrel is fel vannak szerelve (pénztárterem, páncélszekrény stb.),
- telefon-összeköttetés biztosítja a kapcsolatot a szakszolgálat központjával, a rendőrséggel vagy egyéb fegyveres szolgálattal.

F védelmi kategória:

- a védett terület jól körülhatárolt, de a behatolás különösebb erőfeszítést nem igényel,
- nincs őrzés,
- a nyílászárók a 7. sz. mellékletben foglaltaknak megfelelően mechanikailag védve vannak, kívülről nem nyithatók, az ajtók biztonsági zárral vannak ellátva.

3. sz. melléklet

A teljes körű elektronikai jelzőrendszer

A teljes körű elektronikai jelzőrendszer alkotóelemei az alábbi védelmi körök:

- felületvédelem,
- térvédelem,
- tárgyvédelem,
- személyvédelem (támadásjelzés).

Teljes körű az elektronikai jelzőrendszer, ha az összes alkotóeleme teljes körű.

1. Teljes körű felületvédelem:

Teljes körű a felületvédelem, ha éles üzemmódban figyeli az összes nyílászáró szerkezetet, és a mechanikailag nem megfelelő (38 cm-es tömör téglafal szilárdsági tulajdonságainál gyengébb értékű) falazatokat, földemekeket, padozatokat, továbbá jelzi az át- és behatolási kísérleteket.

2. Teljes körű térvédelem:

Teljes körű a térvédelem, ha éles üzemmódban a védett tárgyak környezetében (a felügyelt térben) mindennemű illetéktelen emberi mozgást jelez.

3. Teljes körű tárgyvédelem:

Teljes körű a tárgyvédelem, ha éles üzemmódban minden védett tárgyra kiterjed, páncélszekrények esetében testhang- és nyitásérzékelést is biztosít.

4. Teljes körű személyvédelem:

Teljes körű a személyvédelem, ha az összes védendő, támadásnak kitett személyre kiterjed.

Az elektronikai jelzőrendszerrel szemben támasztott követelmények

- a betörésjelző központ a tápegységgel egy egységet képezzen, és a védett téren belül legyen elhelyezve,
- a központi egység jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a (minimum 4 db) védelmi körön külön-külön és a szabotázsvonalon egyaránt,
- az egyes csatornák ne legyenek közvetlenül ki- és bekapcsolhatók (ha szükséges, üzemmódkapcsolót kell beépíteni),
- a központi egységnek – az üzemeltető által sem nyitható kivételű, szabotázsvédett – burkolata minimum 1,5 mm-es lágyacélból – vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból – készüljön,
- az élesítés csak külső, minimum 6 betű vagy szám kombinációját használó kódkapcsolóval végezhető; a kódkapcsolónak a központot vezérlő áramkörét lehetőleg a központi egységben, de mindenképpen a védett téren belül kell elhelyezni,
- az egyes részek meghibásodását a rendszer jelezze, és a további részek maradjanak működőképesek,
- az üzembe helyezés csak teljes működőképesség- és riasztásmentes állapotban legyen lehetséges,
- a rendszer összes részének állandó őrzésére, ellenőrzésre ki nem kapcsolható, az üzemeltető által sem befolyásolható jelzővonalakat (szabotázsvonalat) kell kiépíteni,
- élesbe kapcsolt állapotban a vezérlőközpontnak valamennyi jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsolóberendezést felügyelnie kell, és a jelzés után egy másodpercen belül riasztania kell,
- a szabotázsvonalak jelzéseit – nem élesbe kapcsolt állapotban is – a rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell,
- a támadásjelző részeknek állandóan élesben kell üzemelniük,

- a jelzőáramkörök és a szabotázsvonalak megszakadását, a rövidzárlatot, illetve a hurokellenállások 20%-os változását a rendszer jelezze (riasztania kell),
- a szabotázsvonalak visszakapcsolását csak a jelzőberendezés gyártója, szerelői vagy karbantartói végezhetik,
- minimálisan két, egymástól független kültéri akusztikus és egy optikai jelzésadó telepítése szükséges,
- az akusztikus jelzésadókat külön falsíkra kell elhelyezni, az egyik készüléknek beépített akkumulátorosnak kell lennie,
- a kültéri jelzésadókat a közlekedésre alkalmas felületektől, tárgyaktól, építményektől, épületszerkezetektől, közlekedési utaktól olyan távolságra kell telepíteni, hogy csak segédeszközzel lehessen őket elérni,
- a kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1–3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő vagy karbantartó által kézzel lekapcsolhatónak kell lennie; a rendszer a bekapcsolást követően ismételten kapcsoljon éles állapotba,
- a kültéri hangjelzőnek szabotázsvédett, minimum 1,5 mm vastag lágyacél burkolata legyen, vagy ezzel egyenértékű mechanikai védelemmel rendelkezzen; a hangereje 1 m-es távolságban haladja meg a 100 decibelt, váltakozó kéthangú jelzéssel,
- az optikai jelzésadó borostyánsárga színű, villogó és minimálisan 200 lumen fényáramú legyen,
- az energiaellátást két, egymástól független, kölcsönhatásmentes energiaforrás – elektromos hálózat és akkumulátor – biztosítsa,
- az elektromos hálózatnak megszakítás nélküli üzemmódban kell működnie,
- az akkumulátor a hálózati energiaellátás zavara esetén biztosítsa automatikusan és megszakítás nélkül a teljes berendezés legalább 72 órás üzemeltetését, 72 óra letelte után pedig legalább egy riasztási ciklus végrehajtását,
- az akkumulátor automatikus töltéséről gondoskodni kell,
- a nyitásérzékelők csak rejtve, süllyesztve szerelhetők,
- a szabadtéri, valamint a védett téren kívüli és a nem szabotázsvédett vezetékeket a falon belül vagy acél védőcsőbe helyezve kell vezetni.

4. sz. melléklet

A részleges elektronikai jelzőrendszer

Részleges az elektronikai jelzőrendszer, ha teljes körű térvédelem, tárgyvédelem, személyvédelem nincs, de a felületvédelem teljes körű, és csapdaszerű térvédelem van kialakítva.

Részlegesnek tekinthető az elektronikai jelzőrendszer akkor is, ha a térvédelem, tárgyvédelem vagy felületvédelem elektronikus megoldású, ám a védendő objektum egyes részei „árnyékban” vannak. (Árnyékon azt kell érteni, hogy a védendő területnek, térnek nem a teljes egészére terjed ki a határoss elektronikus felülygelet. Pl. egy bank bejárati ajtajának beltéri körzetét nem „felülygeyi” passzív infra- vagy egyéb mozgásérzékelő, vagy ha a pánccélterem előterében nincs mozgásérzékelő telepítve, csak a közlekedőfolyosókban.)

Az elektronikai jelzőrendszerrel szemben támasztott követelmények

- a betörésjelző központ a tápegységgel egy egységet képezzen, és a védett téren belül legyen elhelyezve,
- a központi egység jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a (minimum 4 db) védelmi körön külön-külön és a szabotázsvonalon egyaránt,
- az egyes csatornák ne legyenek közvetlenül ki- és bekapcsolhatók (ha szükséges, üzemmódkapcsolót kell beépíteni),
- a központi egységnek – az üzemeltető által sem nyitható kivételű, szabotázsvédett – burkolata minimum 1,5 mm-es lágyacélból – vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból – készüljön,

- az élesítés csak külső, minimum 6 betű vagy szám kombinációját használó kódkapcsolóval végezhető; a kódkapcsolónak a központot vezérlő áramkörét lehetőleg a központi egységben, de mindenképpen a védett téren belül kell elhelyezni,
- az egyes részek meghibásodását a rendszer jelezze, és a további részek maradjanak működőképesekek,
- a rendszer védett téren kívül elhelyezett részeinek (hangjelzőknek, kódkapcsolóknak stb.) az állandó őrzésére, ellenőrzésére csak a teljes rendszerrel együtt – az üzemeltető vagy a szerviz által – kikapcsolható szabotázsvonalat kell kiépíteni,
- a rendszer üzemképességét és riasztásmentes állapotát a kódkapcsolón jelezni kell,
- élesbe kapcsolt állapotban a vezérlőközpontnak valamennyi jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsolóberendezést felügyelnie kell, és a jelzés után egy másodpercen belül riasztania kell,
- a szabotázsvonalak jelzéseit – nem élesbe kapcsolt állapotban is – a rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell,
- a jelzőáramkörök és a szabotázsvonalak megszakadását, a rövidzárlatot, illetve a hurokellenállások 40%-os változását a rendszer jelezze (riasztania kell),
- minimálisan két, egymástól független kültéri akusztikus és egy optikai jelzésadó telepítése szükséges,
- az akusztikus jelzésadókat külön falsíkra kell elhelyezni, ha ez nem lehetséges, az egyik készüléknek beépített akkumulátorosnak kell lennie,
- a kültéri jelzésadókat a közlekedésre alkalmas felületektől, tárgyaktól, építményektől, épületszerkezetektől, közlekedési utaktól olyan távolságra kell telepíteni, hogy csak segédeszközzel lehessen őket elérni,
- a kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1–3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő vagy karbantartó által kézzel lekapcsolhatónak kell lennie; a rendszer a bekapcsolást követően ismételten kapcsoljon éles állapotba,
- a kültéri hangjelzőnek szabotázsvédett, minimum 1,5 mm vastag lágyacél burkolata legyen, vagy ezzel egyenértékű mechanikai védelemmel rendelkezzen; a hangereje 1 m-es távolságban haladja meg a 100 decibelt, váltakozó kéthangú jelzéssel,
- az optikai jelzésadó borostyánsárga színű, villogó és minimálisan 200 lumen fényáramú legyen,
- az energiaellátást két, egymástól független, kölcsönhatásmentes energiaforrás – elektromos hálózat és akkumulátor – biztosítsa,
- az elektromos hálózatnak megszakítás nélküli üzemmódban kell működnie,
- az akkumulátor a hálózati energiaellátás zavara esetén biztosítsa automatikusan és megszakítás nélkül a teljes berendezés legalább 48 órás üzemeltetését, 48 óra letelte után pedig legalább egy riasztási ciklus végrehajtását,
- az akkumulátor automatikus töltéséről gondoskodni kell,
- a nyitásérzékelők csak rejtve, süllyesztve szerelhetők,
- a szabadtéri, valamint a védett téren kívüli és a nem szabotázsvédett vezetékeket a falon belül vagy acél védőcsőbe helyezve kell vezetni.

5. sz. melléklet

A minimális elektronikai jelzőrendszer

Minimális az elektronikai jelzőrendszer, ha térvédelem, tárgyvédelem, személyvédelem nincs, és a felületvédelem csak a 2 m-nél alacsonyabban fekvő nyílászárókra terjed ki, vagy csapdaszerű területvédelem van kialakítva.

Az elektronikai jelzőrendszerrel szemben támasztott követelmények

- a betörésjelző központ a tápegységgel egy egységet képezzen, és a védett téren belül legyen elhelyezve,

- a központi egység jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a védelmi körökön külön-külön és a szabotázsvonalon egyaránt,
- a központi egységnek – az üzemeltető által sem nyitható kivételű, szabotázsvédett – burkolata minimum 1 mm-es lágyacélból – vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból – készüljön,
- az élesítés legalább ún. kulcsos kapcsolóval történjék, a kapcsoló háza minimum 1,5 mm vastag lágyacél vagy ezzel egyenértékű mechanikai szilárdságú anyag legyen, és eltávolítása, illetve megbontása esetén a jelzésvonalon adjon riasztást,
- az egyes részek meghibásodását a rendszer jelezze,
- élesbe kapcsolt állapotban a vezérlő központnak valamennyi jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsolóberendezést felügyelnie kell, és a jelzés után egy másodpercen belül riasztania kell,
- a jelzőáramkör megszakadását a rendszernek jeleznie kell,
- a kültéri jelzésadókat a közlekedésre alkalmas felületektől, tárgyaktól, építményektől, épületszerkezetektől, közlekedési utaktól olyan távolságra kell telepíteni, hogy csak segédeszközzel lehessen őket elérni,
- a kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1–3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő vagy karbantartó által kézzel lekapcsolhatónak kell lennie; a rendszer a bekapcsolást követően ismételen kapcsoljon éles állapotba,
- a kültéri hangjelzőnek szabotázsvédett, minimum 1,5 mm vastag lágyacél burkolata legyen, vagy ezzel egyenértékű mechanikai védelemmel rendelkezzen; a hangereje 1 m-es távolságban haladja meg a 100 decibelt, váltakozó kéthangú jelzéssel,
- az energiaellátást két, egymástól független, kölcsönhatásmentes energiaforrás – elektromos hálózat és akkumulátor – biztosítsa; elemes táplálás esetén – egy elemkészlettel – a rendszer minimum 3 hónapig legyen üzemképes,
- az akkumulátor a hálózati energiaellátás zavara esetén biztosítsa automatikusan és megszakítás nélkül a teljes berendezés legalább 24 órás üzemeltetését, 24 óra letelte után pedig legalább egy riasztási ciklus végrehajtását,
- akkumulátoros üzemmód esetén az automatikus töltésről gondoskodni kell,
- a szabadtéri és a védett téren kívüli vezetéseket a falon belül vagy acél védőcsőbe helyezve kell vezetni.

6. sz. melléklet

A teljes körű mechanikai védelem

Teljes körű a mechanikai védelem, ha a védett helyiség falazatai, födém szerkezetei, padozatai és a nyílászárók legalább az alábbiaknak megfelelnek:

- a falazatok, födémek, padozatok szilárdsága legalább a 38 cm vastag, hagyományos kisméretű téglából épült tömör téglafalával azonos értékű,
- a nyílászárók (ablakok, kirakatok, portálok stb.) teljes felülete minimum 100*300 mm-es osztású, 12 mm átmérőjű köracél ráccsal vagy ezzel bonthatósági/áthatolási szempontból egyenértékű más mechanikai megoldással – pl. betörésgátló biztonsági üveggel – van védve (bankok, pénztárcák esetében az átmérő minimum 16 mm),
- a rács 300 mm-enként, de minimum 4 db falazókörmel van hozzáerősítve a falazathoz; a minimális beépítési mélység 38 cm vastag, hagyományos téglából épített tömör fal esetén 150 mm (vagy ezzel egyenértékű, kívülről nem szerelhető más műszaki megoldás fogadható el),
- a nyílászárók (ablakok, kirakatok, portálok stb.) tokszerkezeteit falazókörmökkel vagy egyéb, a befeszítést megakadályozó módon a falazathoz kell erősíteni,
- az ajtó és az ajtótok fémről vagy tömör fából készülhet,
- ha az ajtólap anyaga fa, az minimum 40 mm vastag és tömör legyen,
- az ajtólap és a tok zárásponthossza 2 mm-en belül legyen,
- az ajtó legalább három diópánttal legyen a tokhoz rögzítve,
- a zárszerkezet többpontos (minimum 4) zárást biztosítson,

- a zárnak biztonsági zárnak kell lennie,
- biztonsági zárnak minősül a minimum 5 csapos hengerzár, a minimum 6 rotoros mágneszár, a kéttollú kulcsos zár, továbbá a szám- vagy betűjel-kombinációs zár, ha a variációs lehetőségek száma meghaladja a 10 000-et, valamint az egyedileg minősített lamellás zár,
- a zárszerkezetet fűrés, a hengerzárát törés ellen is védeni kell,
- az ajtólap, illetve a tok vetemedése a zárás biztonságát nem befolyásolhatja,
- a zárnyelveknek (ajtók esetében) legalább 18 mm mélyen kell zárnuk,
- az ajtókat kiemelés, feszítés ellen védeni kell.

Megjegyzés: A lakat nem minősül biztonsági zárnak.

7. sz. melléklet

A részleges mechanikai védelem

Részleges a mechanikai védelem, ha a védett helyiség falazatai, födém szerkezetei, padozatai és a nyílászárók legalább az alábbiaknak megfelelnek:

- a falazatok, födémelek, padozatok szilárdsága legalább a 15 cm vastag, hagyományos kisméretű téglából épült tömör téglafalával azonos értékű,
- a 2 m-nél alacsonyabban fekvő nyílászárók (ablakok, kirakatok, portálok stb.) minimum 100*300 mm-es osztású, 12 mm átmérőjű köracél ráccsal vagy ezzel bonthatósági/áthatolási szempontból egyenértékű más mechanikai megoldással – pl. betörésgátló biztonsági üveggel – vannak védve (bankok, pénzintézetek esetében az átmérő minimum 16 mm),
- a rács 300 mm-enként, de minimum 4 db falazókörmömmel van hozzáerősítve a falazathoz; a minimális beépítési mélység a legalább 15 cm vastag, hagyományos téglából épített tömör fal esetén 150 mm (vagy ezzel egyenértékű, kívülről nem szerelhető más műszaki megoldás fogadható el),
- a nyílászárók (ablakok, kirakatok, portálok stb.) tokszerkezeteit falazókörmökkel vagy egyéb, a befeszítést megakadályozó módon a falazathoz kell erősíteni,
- az ajtó szerkezetek megerősített kivitelűek; kiemelés feszítés és reteshúzás ellen védettek,
- a zárást minimum 2 darab biztonsági zár végzi,
- biztonsági zárnak minősül a minimum 5 csapos hengerzár, a minimum 6 rotoros mágneszár, a kéttollú kulcsos zár, továbbá a szám- vagy betűjel-kombinációs zár, ha a variációs lehetőségek száma meghaladja a 10 000-et, valamint az egyedileg minősített lamellás zár,
- az ajtó legalább három diópánttal legyen a tokhoz rögzítve,
- az ajtólap, illetve a tok vetemedése a zárás biztonságát nem befolyásolhatja,
- a zárnyelveknek (ajtók esetében) legalább 18 mm mélyen kell zárnuk,
- az ajtólap és a tok zárás pontossága 5 mm-en belül legyen,
- bevészár esetében az ajtólap külső, keskenyebbik oldalát fémllemezzel meg kell erősíteni,
- fatokhoz megerősített zárlemez szükséges.

Részlegesnek tekinthető a mechanikai védelem akkor is, ha a teljes körű mechanikai védelemnél felsoroltak közül 1–1 részlem teljes egészében megvalósul, ugyanakkor más részlemek nem, vagy nem teljesen valósulnak meg.

Megjegyzés: A lakat nem minősül biztonsági zárnak.

8. sz. melléklet

A minimális mechanikai védelem

Minimális a mechanikai védelem, ha a védett helyiség falazatai, födém szerkezetei, padozatai és a nyílászárók legalább az alábbiaknak megfelelnek:

- a falazatok, födémelek, padozatok szilárdsága legalább a 6 cm vastag, hagyományos kisméretű téglából épült tömör téglafalával azonos értékű,
- az ajtó szerkezetek reteshúzás ellen védve vannak,
- az ajtó zárását biztonsági zár végzi,

- biztonsági zárnak minősül a minimum 5 csapos hengerzár, a minimum 6 rotoros mágneszár, a kéttollú kulcsos zár, továbbá a szám- vagy betűjel-kombinációs zár, ha a variációs lehetőségek száma meghaladja a 10 000-et, valamint az egyedileg minősített lamellás zár.

9. sz. melléklet

Az 1. vagyoncsoportba sorolt vagyontárgyak tárolási szabályai

A biztosítási szerződés feltételeiben meghatározott és az 1. sz. melléklet szerinti 1. vagyoncsoportba tartozó vagyontárgyak (készpénz, értékpapír, nemesfém, ékszer, drága- és féldrágakövek, valamint egyéb, a biztosító által megnevezett vagyontárgyak) az alábbiak szerint tárolandók. (A tárolás céljára szolgáló helyiség a biztosítási összegnek megfelelő védeltségi szintű legyen.)

a) 100 000 Ft biztosítási összeg alatt:	<ul style="list-style-type: none"> • az ún. 1. vagyoncsoportot (készpénz, értékpapír stb.) érintő kockázati összegnek megfelelő Mabisz minősítéssel rendelkező értéktárolóban (lemezkaazetta, lemezszekrény stb.),
b) 100 000 és 200 000 Ft biztosítási összeg között:	<ul style="list-style-type: none"> • az ún. 1. vagyoncsoportot (készpénz, értékpapír stb.) érintő kockázati összegnek megfelelő Mabisz minősítéssel rendelkező értéktárolóban (lemezszekrény, megerősített lemezszekrény stb.),
c) 200 000 és 1 000 000 Ft biztosítási összeg között:	<ul style="list-style-type: none"> • az ún. 1. vagyoncsoportot (készpénz, értékpapír stb.) érintő kockázati összegnek megfelelő Mabisz minősítéssel rendelkező értéktárolóban (lemezszekrény, megerősített lemezszekrény, páncélszekrény stb.),
d) 1 000 000 Ft biztosítási összeg felett:	<ul style="list-style-type: none"> • az ún. 1. vagyoncsoportot (készpénz, értékpapír stb.) érintő kockázati összegnek megfelelő Mabisz minősítéssel rendelkező értéktárolóban (megerősített lemezszekrény, páncélszekrény, páncélterem stb.), az értéktárolót el kell látni testhang- és nyitásérzékelővel, az elektronikai jelző-rendszerbe – riasztóba – bekötötn.

10. sz. melléklet

Az 1. vagyoncsoportba sorolt vagyontárgyak szállítási szabályai

A biztosítási szerződés feltételeiben meghatározott és az 1. sz. melléklet szerinti 1. vagyoncsoportba tartozó vagyontárgyak (készpénz, értékpapír, nemesfém, ékszer, drága- és féldrágakövek, valamint egyéb, a biztosító által megnevezett vagyontárgyak stb.) **legalább** az alábbiak szerint szállítandók:

a) 500 000 Ft biztosítási összegig	<ul style="list-style-type: none"> • egy fő, tetszőleges módon,
b) 500 000 és 1 000 000 Ft biztosítási összeg között	<ul style="list-style-type: none"> • egy fő, riasztójelzést adó pénzszállító táskával,
c) 1 000 000 és 2 000 000 Ft biztosítási összeg között	<ul style="list-style-type: none"> • két fő, a szállított készpénzt illetéktelen hozzáféréskor speciális technikával megfestő Mabisz minősített pénzszállító táskával,
d) 2 millió és 30 millió Ft biztosítási összeg között	<ul style="list-style-type: none"> • az erre a tevékenységre érvényes szakhatósági engedéllyel rendelkező pénzszállító szervezet/egység, • gépkocsival, • három fős személyzettel, melyből egy fő fegyveres,

e) 30 és 50 millió Ft biztosítási összeg között

Az erre a tevékenységre érvényes szakhatósági engedéllyel rendelkező pénzszállító szervezet/egység végezheti a szállítást, speciális pénzszállító kocsival (páncélautó), amely az alábbi feltételeknek megfelel:

- a rakodótér és a vezetőfülke borítása, üvegezése védelmet nyújt a kis kaliberű maroklőfegyverek ellen,
- a rakodótér és a vezetőfülke ajtaja kívülről csak kulccsal nyitható,
- a rakodótérajtónak több ponton záródó zárszerkezete van,
- a jármű elektronikai jelzőrendszerrel van ellátva, amely támadás, az ajtók illetéktelen nyitása vagy a gépjármű eltulajdonítása esetén riasztójelzést ad, és megakadályozza a jármű elvitelét (a motor üzemét),
- a jármű személyzete a vezetővel együtt három fő, akikből kettő fegyveres; egy fegyveres kísérő a vezetőfülkében, egy a rakodótérben vagy a zsilipben helyezkedik el,
- az útvonal biztosításához kísérő személygépkocsi szükséges két fő fegyveressel,

f) 50 és 100 millió Ft biztosítási összeg között

A 30 és 50 millió Ft biztosítási összeg közötti értékeknél leírtakkal azonos módon; azon felül előfutó kísérőkocsi is szükséges két fő fegyveressel,

g) 100 millió Ft biztosítási összeg felett

Páncélautóval, amely az alábbi feltételeknek megfelel:

- a jármű borítása, üvegezése lövedékálló, amely védelmet nyújt a közepes hatóerejű kézi lőfegyverek ellen,
- a rakodótér és a vezetőfülke ajtaja kívülről csak kulccsal nyitható,
- a rakodótérajtónak több ponton záródó zárszerkezete van,
- elektronikai jelzőrendszerrel van ellátva, amelynek főbb jellemzői az alábbiak:
  - kódolható,
  - rendelkezik támadásjelzéssel,
  - teljesen független a gépkocsi egyéb elektronikai rendszereitől, saját külön tápellátása van, és
  - a teljes rendszer szabotázsvédett,
  - jelzi az illetéktelen ajtónyitást és az eltulajdonítást; megakadályozza a jármű elvitelét a gyújtás letiltásával és az üzemanyag-vezeték elzárásával, valamint a fékrendszer blokkolásával,
- a gumik nyomástartók, 8-10 db szög által okozott lyukakkal, illetve 6 mm-es – pl. golyó ütötte – lyuk esetén is tartják a nyomást, vagy sérülés (pl. átlövés) esetén is haladást / közlekedést lehetővé tevő kiegészítő technikával szereltek,
- a járműnek a zárt építés miatt légkondicionált kivitelűnek kell lennie, és olyan légszűrővel kell ellátni, amelynek jellemzői

- megegyeznek a gázálarc-szűrőbetét tulajdonságaival,
- a szállító jármű vezetőfülkéjének oxigénellátása megoldott, ez a személyzet oxigénellátását 30 percen keresztül biztosítja,
- az állandó kapcsolattartáshoz (a kísérő kocsikkal és a központtal is) vezeték nélküli adó-vevő berendezés szükséges rejtett antennával és önálló energiaellátási lehetőséggel,
- az útvonal biztosításához előfutó és követő kísérő személygépkocsi szükséges két-két fő fegyverrel.

Fogalom meghatározások

Biztonsági zár

Biztonsági zárnak minősülnek a legalább 5 csapos hengerzárak, a minimum 6 rotoros mágneszárak, az egy- és kéttollú lamellás zárok, ha az ún. variációs számuk legalább 10 000; továbbá az ilyen Mabisz-minősítésű egyéb zárok.

Két biztonsági zár, illetve többpontos zárás

A (zár)reteszeléssel végző vasalatok (vagy rudazatok, „nyelvek”) közötti távolság legalább 30 cm.

Fúrásvédelem (fúrásvédett)

A zárszekrény, illetve a hengerzárbetét akkor fúrásvédett, ha egy legfeljebb 500 W – vagy azzal egyenértékű – teljesítményű géppel/eszközzel, HSS minőségű fúrószárral, 3 percen keresztül e célból végzett roncsolásos támadás nem teszi lehetővé a nyitást.

Törésvédelem (törésvédett)

Beépített helyzetében törésvédett kivitelű az a műszaki megoldás, ami az ajtólap kialakításával vagy kiegészítő – külső oldalról nem szerelhető – biztonsági vasalattal megakadályozza, hogy a hengerzártestet egy (cél)szerszámmal megfogják, és a zárból kitörjék. (Tehát a zárbetét nem állhat ki az ajtó, illetve a biztonsági vasalat homloksíkjából.)

Bevésőzár

Az ajtólapba süllyesztve szerelt zárszerkezet, amely a faajtónak a betöréssel szembeni ellenálló képességét nagymértékben gyengíti.

Zárasmélység

Teljes zárás esetén a zárnyelvnek és az ajtótokban (vagy a rögzített ajtószárnyban) kialakított zárfo-gadónak a közös szakasza (teljes záraskor a zárnyelv „ajtótokba tolódó” részének hossza mm-ben mérve).

Zárás pontosság

Az ajtó becsukott és zárt helyzetében az ajtótok és az ajtólap éle közötti legnagyobb távolság mm-ben meghatározva (kétszárnyú ajtók esetében a szárnyak ajtólapélei közötti távolság is).

Reteshúzás elleni védelem

(A kétszárnyú – bejárati – ajtók egyik szárnyának rögzítését általában tolóretesz szolgálja, amelynek nyelve – rudazata – a küszöb- és szemöldökfába tolt helyzetében az ajtólapot „rögzíti”.)

Reteshúzás ellen akkor védett a (kétszárnyú) bejárati ajtó, ha a toló- vagy billenőreteszekhez a két ajtószárny közötti illeszkedésnél nem lehet hozzáférni. (Az ajtólapok csatlakozásának zárás pontossága nem manipulálható a nyíló/fix ajtólapok kellő merevsége miatt, és/vagy a retesz működését olyan műszaki megoldás „blokkolja”, hogy a rögzítés csak nyitott ajtószárnyal oldható fel.)

Szilárdság

A minimális, a részleges és a teljes körű mechanikai, fizikai védelem alkotórészét képező külső (vagy belső) térelhatároló épületszerkezeteknek (falazatoknak, födémeknek, padozatoknak) a különböző roncsolásos, áthatolási célú bontással (és ennek kísérletével) szembeni ellenálló képessége.

Minősített rács

A rácsosztás mérete legfeljebb 10*30 cm; a tömör rácspálcák keresztmetszete, merevsége, darabolási ellenállása megegyezik a legalább a 12 mm átmérőjű köracéléval. A rács (falazathoz való) rögzítéseinek száma legalább 4, és egymástól mért távolságuk legfeljebb 30 cm. A rögzítések „mélysége” minimum 10 cm, és – kívülről – nem szerelhetők.

Elfogadható továbbá minden más, az előzőekben leírtakkal bontási/áthatolási szempontból legalább egyenértékű, kívülről nem szerelhető kivitelű műszaki megoldás (pl. a rács helyettesítésére alkalmas, Mabisz-minősítésű alumínium redőnyrendszer).

Biztonsági üveg

Betörésvédelmi szempontból az üvegezés biztonsági üvegnek tekintendő, ha érvényes Mabisz-minősítése szerint – érdemi behatoláskésleltető ellenállása következtében – alkalmas a rács helyettesítésére.

A hagyományos szilikát anyagú betöréskésleltető és -gátló biztonsági üvegezések többrétegű ragasztott üvegek, amelyek a betöréssel szembeni ellenálló-képességüket elsősorban a speciális ragasztórétegeknek köszönhetik.

A biztonsági üvegek másik csoportját a homogén szerkezetű, szerves bázisú – polikarbonát – anyagból készülő műanyag „üvegek” teszik ki.

(Figyelem! Nem minősül biztonsági üvegnek betörésvédelmi szempontból az ún. securit-glass, aminek elnevezésében a „biztonság” arra utal, hogy gyártástechnológiájából következően – mivel edzett üveg – nem éles szilánkokra, hanem apró, gömbölyű szemű darabokra törik, így nem okoz súlyosabb sérülést.)

Vagyonvédelmi fólia (áttöréskésleltető célú)

Vagyonvédelmi – áttöréskésleltető – hatású az a fólia (illetve az azzal szerelt üveg), amire vonatkozóan a fóliának érvényes Mabisz-minősítése van, és a tanúsítvány szerinti beépítési feltételeket a telepítő jognyilatkozattal is igazolta.

A vagyonvédelmi fólia néhány száz mikron vastagságú műanyag fólia, amelyet általában vízbázisú ragasztóanyaggal rögzítenek az üvegfelületre.

A védendő oldalon vagyonvédelmi fóliával felszerelt üvegen a fólia szerepe az „áttörésállóság” bizonyos mértékű javítása azáltal, hogy ha megkísérlik áttörni, az üvegtábla nem esik azonnal szilánkokra, és nem szóródik szét. Ennek az az oka, hogy a törött üvegdarabok (tábladarabok, cserepek) a fólián megtapadva egy ideig még táblaszerűen „egyben” maradnak, így a törött üvegtábla mellett tartózkodó személynek van ideje elmenekülni, és a szilánkok okozta sérüléseket elkerülni.

(Figyelem! A csak fóliával ellátott – normál építőipari és/vagy „securit” – üvegek elhanyagolható mértékű betörés-ellenállásuk miatt rács helyettesítésére nem alkalmasak.)

Kiemelés elleni védelem

A kiemelés elleni védelem olyan standard vagy pótlólag létesített szerkezetek, anyagok és műszaki megoldások összessége, ami megakadályozza, hogy a bejárati nyílászárót (ajtót) a zsanérjairól leemeljék – természetesen a külső, nem védett oldalról, és becsukott, zárt helyzetben.

Feszítés elleni védelem

A feszítés elleni védelem olyan standard vagy pótlólag létesített szerkezetek, anyagok és műszaki megoldások összessége, ami megakadályozza, hogy a bejárati nyílászárót (ajtót) becsukott és zárt helyzetében a külső, nem védett oldalról a tokjából kifeszítsék.

A zárlemez megerősítése

A hagyományos technológiájú és szerkezetű fatok megerősítése a zárnyelvet fogadó szakasz nyitási-irányú oldalán, elsősorban egy profilacéllemez szerkezettel és speciális, dübel jellegű csavarrögzítésekkel, amivel a tokzat feszítéssel szembeni ellenállása jelentősen növelhető.

Mabisz-minősítés

A Magyar Biztosítók Szövetsége (Mabisz) Vagyonbiztosítási Tagozata által felügyelt minősítési eljárás eredménye (ún. tanúsítvány). A minősítési tanúsítvány rögzíti az adott vagyonvédelmi eszköz (termék) – különféle biztosítói eljárásokat és szerződéses kapcsolatrendszereket érintő – alkalmazásának, alkalmazhatóságának a jellemzőit.

Blokkzár

A blokkzár többfunkciójú elektromechanikus zárszerkezet. Alapfunkciója azonos a bejárati ajtók biztonságos zárását szolgáló standard zárákéval, ezzel azonos fontosságú kiegészítő funkciója az elektronikai behatolásjelző rendszer élesítése, illetve az éles üzemmódból való kikapcsolása (értelemszerűen a zárással, illetve a nyitással végrehajtva). Az élesítési funkcióhoz kapcsolódó kiegészítő szerepe az, hogy ha a behatolásjelző rendszer élesítést gátló állapotot jelez, a mechanikus zár blokkolásával jelzi a rendellenességet.

Üzemképeség

Üzemképes az elektronikai behatolásjelző rendszer, ha funkcióinak működőképessége lehetővé teszi az élesítési utasítás fogadását („a rendszer élesíthető”).

Riasztásmentes állapot

Az elektronikai behatolásjelző rendszer éles üzemmódban van, de nincs riasztási állapotban (ezzel jelzi, hogy a rendszer által felügyelt térben, abban az adott időpontban nem észlel riasztást kiváltó okot).

Lemezszekrény

Olyan értéktároló, amelynek Mabisz-minősítése: „lemezszekrény”; továbbá a minősítéssel javasolt kockázatvállalási értékhatára nem haladja meg a 2 M Ft összeget. A minősítés tartalmazza mindazon paramétereket (pl. rögzítés stb.), amelyek a telepítéskor és a használatkor a javasolt értékhatárt figyelembe véve alkalmazandók.

Páncélszekrény

Olyan értéktároló, amelynek Mabisz-minősítése: „páncélszekrény”; továbbá a minősítéssel javasolt kockázatvállalási értékhatára meghaladja a 2 M Ft összeget. A minősítés tartalmazza mindazon paramétereket (pl. rögzítés stb.), amelyek a telepítéskor és a használatkor a javasolt értékhatárt figyelembe véve alkalmazandók.

Lakat

Nem tekinthetők biztonsági zárnak a hagyományos és a Mabisz-minősítéssel nem rendelkező lakatok.

Biztonsági zárnak csak az a lakat számít (funkcionálisan), amelynek a tartószerkezetével együtt van Mabisz-minősítése a minősítésben meghatározott – betartandó – feltételekkel és fokozatban (részleges mechanikai-fizikai védelmi szint, teljes körű mechanikai-fizikai védelem).

Allianz Hungária Biztosító Rt.